

8. SINIF

SÖZEL – SAYISAL MANTIK – MUHAKEME

ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI

Copyright ©
Evrensel İletişim Yayın Dağıtım
San. Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın her hakkı
EVRENSEL İLETİŞİM LTD. ŞTİ.'e aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

EVRENSEL
İLETİŞİM
YAYINLARI

Zübeyde Hanım Mah. 656. Cad. No: 15/A
Altındağ / ANKARA

Tel: (0312) 384 65 00

Faks: (0312) 384 61 00

email: evrensel@evrenseliletisim.com.tr

www.evrenseliletisim.com.tr

Genel Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

Editör
Hasan ATAK

Dizgi - Tasarım - Kapak
Osman GÜRLEYİK

Basım Yeri
Korza Basım

ISBN
978 - 605 - 2110 - 63 - 8

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahlâli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyen dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

Yayınevinden

Sevgili Öğrenciler,

Güçlükler, başarının değerini artıran süslerdir. Lise Geçiş Sınavı da bu süslerden sadece biri. Geleceğinizle ilgili çok önemli bir nokta olan Lise Geçiş Sınavı'nda yeni nesil mantık ve muhakeme sorularını yaparak daha iyi bir noktaya gelmeniz dileğiyle. Başarılar.

İÇİNDEKİLER

SÖZEL MANTIK

TEST 1.....	8
TEST 2.....	13
TEST 3.....	18
TEST 4.....	23
TEST 5.....	28
TEST 6.....	33
TEST 7.....	38
TEST 8.....	42
TEST 9.....	46
TEST 10.....	50
TEST 11.....	54
TEST 12.....	59
TEST 13.....	64
TEST 14.....	68
TEST 15.....	73
TEST 16.....	78
TEST 17.....	83
TEST 18.....	87

SAYISAL MANTIK

TEST 1.....	92
TEST 2.....	96
TEST 3.....	100
TEST 4.....	104
TEST 5.....	108
TEST 6.....	112
TEST 7.....	116
TEST 8.....	120
TEST 9.....	124
TEST 10.....	128
TEST 11.....	132
TEST 12.....	136
TEST 13.....	140
TEST 14.....	144
TEST 15.....	148
TEST 16.....	152
TEST 17.....	156
TEST 18.....	160
TEST 19.....	164
TEST 20.....	168
TEST 21.....	172
TEST 22.....	176
TEST 23.....	180
TEST 24.....	184
CEVAP ANAHTARLARI.....	188

SÖZEL MANTIK

1. İngiltere'deki bir grup bilim insanı atların birbirleriyle nasıl iletişim kurduğunu araştırmış. Araştırmacılar aralarına gerçek boyutlarda bir at başı fotoğrafı yerleştirdikleri iki yiyecek kovası bulunan bir salona aldıkları atları gözlemlemişler. Araştırmada kullanılan at fotoğraflarının bazısında atın başı sağa, bazısında sola dönmüş. Bazısında da atın gözleri ya da kulakları örtüyle kapatılmış. Araştırmacılar salona aldıkları atların fotoğraftaki atın başının dönük olduğu taraftaki kovaya yöneldiğini belirlemişler. Fotoğraftaki atın gözleri ya da kulakları örtülü olduğunda da atlar kovayı rastgele seçiyormuş.

Bu parçayla ilgili en iyi bilimsel açıklama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atlar tek yönlü bir iletişim kurmaktadır.
 B) Atların iletişim yöntemleri oldukça karmaşık bir yapıya sahiptir.
 C) Atlar gözleri ve kulakları aracılığıyla birbirleriyle iletişim kurmaktadır.
 D) Atlar gözle iletişimi daha çok benimsemişlerdir.

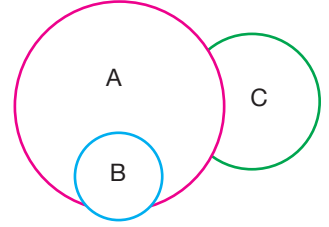
2. İnsan beynindeki dalgalanmaların yaşa göre değiştiği tespit edildi. Bulgular, beynin öğrenme ve hafızayla ilişkili birimi başta olmak üzere hafızayla ilişkili ana birimlerinin aktivitelerinin yaşlanmayla beraber büyük değişimler oluşturduğunu gösterdi. Yaşlılarda dikkat, gençlerde ise hafızanın daha güçlü olduğu tespit edildi. Yavaş yayılan beyin dalgalarının güçlü bir hafıza, ---- dikkat seviyesinin yüksek olduğunu gösterdiği biliniyor. Araştırmada, gençlerin beyninde hafızayla ilgili süreçlerde dalgaların yavaş, yaşlılardaysa dalgaların ---- görüldüğü raporlandı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) hızlı yayılanların- daha hızlı
 B) yavaş yayılanların- daha yavaş
 C) dalgalanmaların- daha yavaş
 D) hızlı yayılanların- daha yavaş

3.-5. soruları aşağıdaki parçaya göre çözüünüz.

Uzaydan Dünya atmosferine giren taşlar gök taşı diye adlandırılır. Gök taşı tamamen buharlaşmadan Dünya yüzeyine ulaşan cisimlerdir. Dünya atmosferine ortalama olarak senede birkaç bin gök taşı girer. Ancak bunların, beş yüz kadarı buharlaşmadan yere gök taşı olarak düşer. Gök taşları Dünya atmosferine saniyede 11-72 km arasında değişen bir hızla girer. Sürtünmeden meydana gelen ısıdan dolayı büyük bir kısmı eriyerek toz parçacıkları halinde yeryüzüne inebilir. Bir gök taşı Dünya'ya çarptığı zaman krater adı verilen bir çukur oluşturabilir. Aşağıdaki görselde gök taşlarının oluşturduğu kraterler verilmiştir.

3. **Buna göre yukarıdaki görselde kraterleri oluşturan gök taşlarının büyükten küçüğe sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru bir şekilde verilmiştir?**

- A) A-B-C
 B) C-B-A
 C) B-A-C
 D) A-C-B

4. **Bu parçaya göre görseldeki kraterlerin eskiden yeniye göre oluşum zamanı aşağıdakilerin hangisinde doğru bir şekilde verilmiştir?**

- A) C-B-A
 B) C-A-B
 C) A-B-C
 D) A-C-B

5. **Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan kesin olarak çıkarılabilecek bir yargıdır?**

- A) Her gök taşı bir krater oluşturur.
 B) Dünya'ya her gün gök taşı düşmektedir.
 C) Gök taşlarının bir kısmı atmosferde buharlaşmaktadır.
 D) Her gök taşı yeryüzüne ulaşmaktadır.

6-8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Her soruyu birbirinden bağımsız olarak çözünüz.

Aynı bölgede oturan Ahmet, Betül, Ceren, Doruk, Emine, Fatih, Giray servis aracıyla okula gelip gitmektedirler. Bu öğrencilerin servis aracındaki oturma düzenleri ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- Servis aracı 9 kişiliktir ve oturma planı aşağıdaki gibidir.
- Ahmet'le Betül, Fatih ile Giray yan yana oturmaktadır.
- 6. koltukta Doruk, 9. koltukta Ceren oturmaktadır.
- Emine tekli koltuklarda, en önde oturmaktadır.
- 2. ve 8. koltuklar boştur.
- Doruk dışındaki erkek öğrenciler arka arkaya oturmaktadır.

Şoför			
1	2		3
4	5		6
7	8		9

6. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Ahmet 4. koltukta oturmaktadır.
- B) Giray 1. koltukta oturmaktadır.
- C) Fatih 4. koltukta oturmaktadır.
- D) Fatih 1. koltukta oturmaktadır.

7. I. 1. koltuk
II. 4. koltuk
III. 5. koltuk

Betül yukarıda verilen hangi koltuklarda oturmuş olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II

8. Giray 1. koltukta oturuyorsa Ahmet ile Fatih hangi koltuklarda oturmaktadır?

- A) Ahmet 4. koltukta, Fatih 7. koltukta oturmaktadır.
- B) Ahmet 7. koltukta, Fatih 5. koltukta oturmaktadır.
- C) Ahmet 5. koltukta, Fatih 4. koltukta oturmaktadır.
- D) Ahmet 7. koltukta, Fatih 4. koltukta oturmaktadır.

9. Bir kar kristalinin oluşumu, bir bulutun içinde bulunan su buharının küçük bir toz parçacığına tutunmasıyla başlar. Hava sıcaklığı sıfır derecenin altına düştüğünde toz parçacığının üzerindeki su buharı donarak buz kristaline dönüşür. Buz kristali başlangıçta altıgen bir prizma biçimindedir. Üzerine daha çok su buharı tutundukça prizma dallanarak büyümeye başlar. Bir yandan da havada yükselir. Yükseldikçe daha soğuk bölgelerden geçer. Bu sırada büyümeye devam eder. Kar kristali havada duramayacak kadar ağırlaştığında da yeryüzüne doğru düşmeye başlar.

Bu parçada karın oluşması için gerekli olanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak işaretlenmiştir?

	Toz parçacığı	Su buharı	Geometrik şekil	Kristalleşme
A)	✓	✓		✓
B)	✓	✓	✓	✓
C)		✓	✓	✓
D)	✓	✓	✓	

10. Kâğıt kesici canımızı oldukça acıtabilir. Parmak uçları sinir hücreleri bakımından vücudumuzun en zengin bölgelerinden biridir. Dolayısıyla bu bölgede oluşan kesik küçük de olsa, sinir hücrelerinin sayısı fazla olduğu için, acı derinden hissedilir. Kâğıdın kenarları aslında görüldüğü gibi pürüzsüz değildir. Bu yüzden kâğıt küçük bir testere gibi cildin kesilmesine neden olur. Kâğıt kesikleri çok derin olmadığından kesilen bölgede kanın pıhtılaşarak yaranın onarılmasını sağlayan mekanizmalar gerçekleşmez. Bu da kâğıt kesici nedeni ile zarar gören sinir uçlarının açıkta kalması anlamına gelir. Dolayısıyla kâğıt kesicinin neden olduğu yara cilt kendini yenileyinceye kadar iyileşemez.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenemez?

- A) Parmaktaki kesiklerin acı düzeyini sinirler belirlemektedir.
 B) Kâğıt kesici diğer kesiklere göre daha acıdır.
 C) Derin kesiklerde yara onarılmaya çalışılır.
 D) Parmaktaki kesiklerde cilt kendini yenilemektedir.

11. Yıldırım, rastgele ve kestirilemez bir olaydır. Yıldırım, "en az dirençli yol" olarak adlandırılan temel fizik yasasını izleyerek toprağa en kısa yoldan ulaşır. Açık alanda uzun ve sivri cisimler genellikle yıldırım hedefi olur. Bazı zamanlarda uzun bir ağacın çevresindeki düz alanlara da yıldırım düşebilir. Bir otomobil ya da kapalı metal bir yapı yıldırım düşmesine karşı en güvenli yerdir. Yıldırımın bir nesneden diğerine atlama özelliğinden dolayı, metal nesnelere ve diğer insanlardan da en az beş metre uzak durulması gerekmektedir.

Bu parçaya göre aşağıda verilen yerlerin hangisine yıldırım düşme ihtimali diğerlerine göre daha fazladır?

- A) Dağ başındaki tek bir ağaç
 B) Deniz kenarındaki tek bir ağaç
 C) Ovada bir tek ağaç
 D) Şehirdeki bir tek ağaç

12-13. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Her soruyu birbirinden bağımsız olarak çözünüz.

Bir sınıfta yapılan matematik sınavında A,B,C,D,E şıklı bir test sorusuna cevap veren öğrenciler Kadir, Leman, Nihat, Oya, Öner ve Recai'nin cevapları ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- İki kişi A şikkını işaretlemiştir.
- B şikkını kimse işaretlememiştir.
- D ve E şikkalarını bir kişi işaretlemiştir.
- Kadir'in işaretlediği şikkı Nihat işaretlememiştir.
- D ve E şikkını kız öğrenciler işaretlemiştir.
- Öner A şikkını işaretlemiştir.

12. **Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?**

- A) D şikkını Leman işaretlemiştir.
 B) Recai, C şikkını işaretlemiştir.
 C) Kadir ile Recai aynı şikkı işaretlemiştir.
 D) Nihat ile Recai aynı şikkı işaretlemiştir.

13. I. Oya
 II. Leman
 III. Nihat

Kadir C şikkını işaretlemişse yukarıdaki öğrencilerin hangi şikkı işaretlediği tam olarak bilinir?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) Yalnız III
 D) I ve II

1. En iyi bilimsel açıklama konuyu tamamen kapsayan, anlatılanları tam olarak ifade eden açıklamadır. Parçada atların nasıl iletişim kurduğunu anlatılmıştır. Atın göz ve kulakları ile iletişim kurdukları bunların kapatıldığında atın rastgele bir kova seçtiği tespit edildiğinden "Atlar gözleri ve kulakları aracılığıyla birbirleriyle iletişim kurmaktadır." yargısı en iyi bilimsel açıklamadır.

Cevap: D

2. Parçamızı okuduğumuzda gençlerin beyin dalgalarının yavaş , yaşlıların beyin dalgalarının hızlı olduğu ifade edilmektedir.

Cevap: A

3. Gök taşları atmosferde sürtünerek kütlelerinden kayıplar yaşayarak yere düşmektedirler. Büyüklüklerine göre yerde derin çukurlar yani kraterler oluşturmaktadırlar. En büyük krater en büyük gök taşına ait olabilir. Görsele baktığımızda kraterleri büyükten küçüğe doğru sıralarsak gök taşı büyüklüklerini de sıralamış oluruz. Büyükten küçüğe kraterlerimiz A-C-B 'dir.

Cevap: D

4. En son düşen diğerlerinin üzerinde iz bırakandır. Görsele baktığımızda A 'nın C'nin üstüne düştüğü, B'nin de A'nın üstüne düştüğü görülmektedir. Kraterlerin eskiden yeniye oluşum zamanı C-A-B şeklindedir.

Cevap: B

5. Parçayı okuduğumuzda gök taşlarının bazen krater oluşturduğu ifade edilmiştir. Dünya'ya gök taşı düşmektedir ama her gün düştüğü ile ilgili bir bilgi verilmemiştir. Gök taşları yere ulaşan taşlardır. Bir kısmını kaybedebilirler ama yeryüzüne ulaşırlar. D şikkında gök taşlarının yeryüzüne ulaştığı ifade edilmiştir.

Cevap: D

- 5 - 7. Bu tür sorular tablolama, listeleme yöntemi ile daha rahat çözülmektedir. Öncelikle aracın fiziki durumunu belirten tablomuzu oluşturalım. Ardından verilen bilgileri işleyelim ve çıkarımlarda bulunalım:

Aracımıza 9 kişilik oturma alanı oluşturalım. Verilenlere göre 6. koltukta Doruk, 9. koltukta Ceren oturmaktadır. Tablomuz her ikisini de işledik. Emine tekli koltuklarda ve en önde oturuyorsa 3. koltukta oturuyordur.

Şoför			
	2		Emine
	Betül		Doruk
	8		Ceren

Verile göre 2. ve 8. koltuk boştur.

Ahmet - Betül

Fatih - Giray yan yana oturamamaktadır.

Doruk dışındaki erkek öğrenciler Ahmet, Fatih, Giray arka arkaya oturmaktadır.

Buna göre erkek öğrenciler 1-4-7 nolu koltuklara oturabilir. Erkekler arka arkaya otursa geriye kalan boş yere yani 5 nolu koltuğa Betül oturabilir.

Ahmet ile Betül yan yana oturmadığından Ahmet'in 4. koltukta oturması imkansızdır. Ahmet 1 veya 7. koltukta oturabilir.

6. Soruyu incelediğimizde yanlış olan şık Ahmet'in 4. koltukta Betül'ün yanında oturmasıdır.

Cevap: A

7. Soruya baktığımızda Betül'ün hangi koltukta oturabileceği sorulmuştur. Betül sadece 5. koltukta oturabilir.

Cevap: C

8. Soruda Giray 1. koltukta oturuyorsa bütün erkekler arka arkaya oturuyor ve Ahmet Betül'ün yanında oturmadığından Ahmet 7. koltukta Fatih ise 4. koltukta oturur.

Cevap: D

9. Parçayı incelediğimizde karın oluşabilmesi için toz parçacığı, su buharı ve kristalleşmenin olması gerektiği ifade edilmiştir. Prizma şekli yani geometrik şekil kar parçacığına dönüştükten sonraki bir durumdur.

Cevap: A

10. Bu tür sorularda yorumu katmadan birebir metinde verilen bilgiyi kullanmalıyız. Bununla ilgili mantıksal çıkarımlarda bulunabiliriz. A şıkkında sinirlerin acıyı belirlediğine, C şıkkında yara onarılmasına ve D şıkkında cilt yenilenmesine değinilmiş ve bunlar parça da ifade edilmiştir. B şıkkında yer aldığı gibi kağıt kesimi parçada diğer kesiklerle kıyaslanmamıştır.

Cevap: B

11. Metnimizde yıldırımın açık alanlarda ve en kısa yoldan kendini tamamlayacağı ifade edilmiştir. Şıklarımızda dağ başındaki bir ağaç daha yüksek olması nedeniyle yıldırıma daha çok maruz kalabilecektir.

Cevap: A

- 12 - 13. sorular için tablomuzu oluşturalım. İki kız öğrencimiz var, Leman ve Oya. D ve E şıkkını kız öğrenciler işaretlediğinden D ve E şıkkında Oya ve Leman olmalıdır.

Kadir ile Nihat aynı şıkkı işaretlemediğinden açık olan iki yere yerleşebilirler. Bu yüzden Recai kesinlikle C şıkkını işaretlemiş olmalıdır.

A	Öner	Kadir veya Nihat
B	Kimse cevap vermemiş.	
C	Kadir veya Nihat	Recai
D	Oya veya Leman	
E	Leman veya Oya	

12. Tablomuzu incelediğimizde, Recai C şıkkını işaretlemiştir.

Cevap: B

13. Kadir C şıkkını işaretlemişse, Nihat A şıkkını işaretlemiştir. Oya ve Leman ile ilgili bir değişiklik olmadığından hangi şıkkı işaretledikleri tam olarak bilinmemektedir.

Cevap: C

1. Yakın bir yıldızın çevresinde olsa bile bir öte gezegenin dünyadaki teleskoplarla görülmesi çok zordur. Çünkü gezegenler çevresinde dolandıkları yıldızlardan gelen ışığı yansıtır. Yani kendileri ışık yaymaz. Bu nedenle gezegenler yıldızlar kadar parlak olmaz. Ancak büyük gezegenler daha çok ışık yansıtır. Ayrıca bir gezegen çevresinde dolandığı yıldız ne kadar uzaksa o kadar kolay görülür. Çünkü yıldızın parlaklığı yakınındaki gezegenleri görmemizi zorlaştırır. Bu nedenle teleskoplarla doğrudan yapılan gözlemlerle keşfedilen öte gezegenler Jüpiter'den çok daha büyüktür.

Dünya'dan teleskopla çok rahat bir şekilde gözlenebilen bir öte gezegenle ilgili aşağıdaki seçeneklerde verilenlerden hangileri doğrudur?

	Yıldızlara Uzak	Yıldızlara Yakın	Jüpiter'den büyük	Jüpiter'den küçük
A)	✓		✓	
B)		✓		✓
C)	✓			✓
D)		✓	✓	

2. Senfoni orkestraları, başta senfoniler olmak üzere çeşitli klasik müzik eserlerini seslendirir. Bu orkestralar genellikle yüz kadar müzisyenden oluşur. Ama çalınacak esere göre müzisyen sayısı değişebilir. Senfoni orkestralarında müzisyenleri yöneten bir orkestra şefi bulunur. Orkestra şefi, müziğin ne kadar hızlı çalınacağını, ne zaman yumuşak ne zaman canlı çalınması gerektiğini el ve kol hareketleriyle müzisyenlere anlatır. Bunu yaparken genellikle baton adı verilen ince bir çubuk kullanır. Şefin hangi yöne baktığı ve yüz ifadeleri de müzisyenlere nasıl çalacaklarına ilişkin ipucu verir. Orkestra şefi tüm müzisyenlerin onu rahatça görebileceği biçimde sahnenin önünde yüksekçe bir yerde durur.

Bu parçada anlatılan orkestra şefi ile orkestra arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Yazar – Kitap B) Gemi kaptanı – Gemi
C) Hastalık – İlaç D) Güneş – Dünya

3. Soğanlı bitkilerin çoğu ilkbaharda, bir kısmı da sonbahar aylarında çiçek açar. Sayıları az da olsa kış ve yaz aylarında çiçek açan soğanlı bitkiler de vardır. Soğanlı bitkiler çiçek açtıktan bir süre sonra çiçekleri ve yaprakları kurur. Ancak soğanlar canlılığını sürdürür. Soğanlı bitkiler yaşam süreleri boyunca her yıl yeniden filizlenip çiçek açabilir. Ancak bunun için soğanlarının toprakta kalmış olması gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek kesin bir sonuç değildir?

- A) Soğanlı bitkilerin belirli bir yaşam süreleri vardır.
B) Soğanlı bitkilerin hepsi aynı dönemde çiçek açmaktadır.
C) Soğanın toprak altında olması bitkinin canlılığını sağlamaktadır.
D) Çiçek açtıktan sonra toprak üstünde kalan kısımları kurumaktadır.

4. **Bir iş yeri pazartesi, perşembe ve pazar günü kapalıdır.** “Dün kapalı olan iş yerimiz bugün ve yarın açık olacak” **diyen iş yeri sahibinin sözü söylediği gün (bugün) aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

- A) salı – cuma
B) salı – çarşamba
C) cuma – cumartesi
D) çarşamba – cuma

5. Dişlerimizin dışı, diş minesi adı verilen çok sert bir maddeyle kaplıdır. Dişlerimizin iç kısmıysa daha yumuşaktır. Ağrı ve acı hissetmemize neden olan sinir hücreleri de burada bulunur. Diş ağrısının en yaygın nedeni diş çürümesidir. Ağızımızdaki bakteriler, dişlerimizin arasında kalan yiyecek artıklarının değişime uğramasına neden olur. Bu değişim sırasında asit açığa çıkar. Bu asit zaman içinde dişin çürümmesine yani diş minesinin bozulmasına neden olur. Çürük, dişin iç kısımlarına doğru ilerlemiş ve sinir hücrelerinin bulunduğu bölüme ulaşmışsa dişte ağrı olabilir.

Bu parçaya göre dişleri korumak için birinci öncelik aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Diş minesini güçlendirici işlemler
B) Sinir hücrelerini duyarsızlaştırmak
C) Dişin iç kısmını sertleştirmek
D) Dişte asit oluşmasını engelleyecek işlemler

6. Likenler çok yavaş gelişirler; öylesine yavaş ki yılda ancak 1 milimetre büyürler. Büyümelerini gözlemleyebilmek için onlarca yıl boyunca ölçüm yapmak gereklidir. Likenlerin kökleri yoktur. Bu nedenle bazı bitkilerin, kayaların üzerinde ve toprakta gelişirler. Eğer soğuk bölgelerde yaşıyorlarsa özellikle ısıyı emebilen kayaları seçerler. Likenlerin bir ağacın ederinde gelişmeye başlaması, o ağacın canlılığını kaybetmeye başladığına bir işaret olabilir. Ancak, bu durumun nedeni likenler değildir, yani likenler ağaçlara zarar vermezler. Canlılığını kaybetmeye başlayan ağaçların üzerinde gelişmeye başlamalarının nedeni, böyle ağaçların taç kısmının daha zayıf olması ve alt kısımlara daha çok güneş ışığının geçmesine olanak sağlamasıdır. Güneş ışığının varlığı çoğu likenin daha kolay gelişmesini sağlar. Çünkü, güneş ışığı sayesinde fotosentez yaparak kendi besinini üretebilir.

Bu parçada likenlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Büyüme hızlarına
B) Yaşama şartlarına
C) Asalak hayat şartlarına
D) Güneş ışığına olan ihtiyacına

7. Güneş ışınları, Dünya üzerindeki diğer yerlere göre ekvator çevresine daha dik ulaşır ve daha yoğundur. Bu da ekvator çevresinin daha sıcak bir iklime sahip olmasını sağlar. Bu bölgelerde sıcak hava yükselip soğur ve içerdiği su buharıyla bulutlanarak yağmuru oluşturur. Bu yüzden bu bölgeler çok nemlidir.

Bu parçadan çıkarılabilecek kesin yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekvator Dünya'da en yüksek sıcaklığın ölçüldüğü yerdir.
B) Ekvator bölgesi sıcaklık nedeniyle kurak bir bölgedir.
C) Ekvator bölgesi birçok canlıya ev sahipliği yapar.
D) Ekvator bölgesinde nemli ılıman bir iklim vardır.

8. Ahmet, Leyla, Metin, Yeliz adlı öğrencilerle ilgili şunlar bilinmektedir.

- Ahmet, Metin'den daha ağır ve uzundur.
- Metin, Yeliz'den daha uzun ve ağırdır.
- Leyla, Ahmet'ten daha uzun ve hafiftir.

Buna göre en ağır ve en uzun öğrenciler aşağıdakilerden hangisidir?

	En ağır	En uzun
A)	Metin	Yeliz
B)	Ahmet	Leyla
C)	Metin	Leyla
D)	Ahmet	Yeliz

9.-10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Her soruyu birbirinden bağımsız olarak çözünüz.

Ahmet, Betül, Cenk, Derin ve Kemal adlı öğrenciler birlikte sinemaya gitmiştir. Sinemanın ön sıradaki yedi koltuğunda bu kişiler oturmaktadır. Bunlarla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Üçüncü ve beşinci koltuklar boştur.
- Ahmet ve Betül yan yana oturmaktadır.
- Cenk, Derin'den önceki bir koltukta oturmaktadır.
- Kemal en son koltukta oturmaktadır.

9. Verilenlere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Ahmet, birinci koltukta oturmaktadır.
- B) Betül, ikinci koltukta oturmaktadır.
- C) Derin, dördüncü koltukta oturmaktadır.
- D) Cenk, dördüncü koltukta oturmaktadır.

- 10.** I. Cenk
II. Ahmet
III. Derin

Yukarıda verilen kişilerden hangilerinin yerleri tam olarak bilinmektedir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

- 11.** Ahmet, Cemal, Figen, Gül ve Hakan adlı beş kişiden üçü doktor, ikisi savcıdır. Figen ve Hakan'ın meslekleri farklıdır. Ahmet ve Cemal aynı meslek grubundadır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Gül, savcıdır.
- B) Figen, savcıdır.
- C) Hakan, doktordur.
- D) Hakan, savcıdır.

- 12.** İlk defa ülkemizden bir takım, Himalayalarda bulunan ve dünyanın en yüksek dağı olan Everest'e tırmanacak.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılacak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkemizden Everest'e tırmanan olmamıştır.
- B) Everest'e takım halinde çıkılmaktadır.
- C) Himalayar Dünya'nın en yüksek sıra dağıdır.
- D) Ülkemizden Everest'e tırmanışlara katılanlar vardır.

1. Parçada öte gezegenlerin yıldızlara uzak olduğunda ve büyük olduklarında daha rahat tespit edilebildikleri ifade edilmiştir. Tabloda A şıkkında yıldızlara uzak ve büyüklük seçeneği doğru bir şekilde işaretlenmiştir.

Cevap: A

2. Parçada orkestra şefinin orkestrayı yönettiği ve yönlendirdiği ifade edilmiştir. Şıklara baktığımızda yazarın kitabı yazan kişi olduğu, hastalığın kalkması için ilaç gerektiği, Dünya'nın Güneş etrafında dönme ilişkisi olduğu görülür. Gemi kaptanı gemiyi yönetir ve yönlendirir.

Cevap: B

3. Okuduğumuz parçadan çıkarılabilecek kesin sonuçlar için kesin ifadelerle bakmak lazımdır. A şıkkında "Soğanlı bitkiler yaşam süreleri boyunca her yıl yeniden filizlenip çiçek açabilir." ifadesinde bitkilerin belirli bir yaşam süresi olduğu belirtilmiştir. B şıkkında yanlış bir ifade vardır. Parçada soğanlı bitkilerin farklı mevsimlerde çiçek açtığı söylenmiştir. "Ancak bunun için soğanlarının toprakta kalmış olması gerekir." ifadesi ile soğanın toprak altında olmasının bitkinin canlılığı için şart olduğu ifade edilmiştir. "Soğanlı bitkiler çiçek açtıktan bir süre sonra çiçekleri ve yaprakları kurur." ifadesi D şıkkındaki ifadeyle aynı doğrultudadır.

Cevap: B

4. Verilerimizi tablomuza yazalım.

Pazartesi	Salı	Çarşamba
Kapalı	Bugün	Yarın

Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
Kapalı	Bugün	Yarın	Kapalı

Dün kapalı, bugün ve yarın açık olma durumu: Pazartesi - salı - çarşamba ve perşembe - cuma - cumartesi olabilir. Sorumuzda bugün sorulduğu için cevabımız salı ve cuma olmalıdır.

Cevap: A

5. Okuduğumuz parçada dış çürümesinin asıl nedeni yemek artıklarının bakteriler tarafından ayrıştırılması ve ortaya çıkan asidin dış minesine zarar vererek çürütmesidir. Birinci öncelik çürümeye sebep olan etkenin kaldırılmasıdır. Yani asit oluşmasını engelleyecek işlem yapmaktır. Dış minesini güçlendirici işlemler sonraki aşamada kullanılabilir.

Cevap: D

6. Okuduğumuz parçada likenlerin çok yavaş büyüdüğüne, zorlu yaşam şartlarına dayandıklarına, fotosentez için güneşe ihtiyaç duyduklarına değinilmiştir. Likenlerin ağaçlardan asalak bir hayat sürmedikleri yaşlanan veya kurumaya yakın ağaçlarda ona zarar vermeden yaşadıkları belirtilmiştir. Dolayısıyla likenlerin asalak bir hayat sürmeleri ile ilgili bir değerlendirme yapılmamıştır.

Cevap: C

7. Parçamızda Ekvator bölgesinin ikliminden bahsedilmiştir. Bölgenin sıcak olduğu yalnız bölgede en yüksek sıcaklığın ölçüldüğü ile ilgili bir bilgi verilmemiştir. Aynı şekilde bölgenin kurak olması ile ilgili bir veri yoktur. Aksine nemli olduğu söylenmiştir. Bölgenin canlı varlığı ile ilgili bir bilgi verilmemiştir. D şıkkında güneş ışınlarının daha dik gelmesi bölgenin diğer yerlere göre daha sıcak olmasını sağlayacaktır. Son cümlede de nemli olduğu belirtilmiştir.

Cevap: D

8. Verilerimizi bütün halinde görelim:

En ağır: Ahmet > Metin, Metin > Yeliz, Leyla < Ahmet buna göre en ağır Ahmet olmaktadır.

En uzun: Ahmet > Metin, Metin > Yeliz, Leyla > Ahmet olduğuna göre en uzun Leyla'dır.

Cevap: B

9.10.- Verilerimizi tablomuza işleyelim. Boş olan koltukları işaretledik. Ahmet ve Betül yan yana oturduğu içi ikili koltuk olan yer sadece 1. ve 2. koltuk kalmaktadır. Kemal en son 7. Koltukta oturmaktadır. Boş kalan koltuklar 4. ve 6. koltuklardır. Cenk, Derin'den önce gelmektedir. O yüzden Cenk 4. koltukta Derin de 6. koltukta oturur.

1	2	3
Ahmet/Betül	Ahmet/Betül	Boş

4	5	6	7
Cenk	Boş	Derin	Kemal

9. Tabloya baktığımızda Derin altıncı koltukta oturmaktadır.

Cevap: C

10. Tabloya baktığımızda Cenk ve Derin'in yerlerinin net olarak bilindiği görülecektir.

Cevap: C

11. Verilerimizi bütün halinde görelim: Ahmet ve Cemal aynı meslektendir. Figen ve Hakan farklı meslekten olduğu için Ahmet ve Cemal doktor olmak zorundadır. Boş kalan yere Gül'ü atarız. Şıkları incelediğimizde cevabın A olduğunu görürüz.

Doktor	Savcı
Ahmet	Gül
Cemal	Figen / Hakan
Figen / Hakan	

Cevap: A

12. Ülkemizden Everest'e kimin tırmandığı ile ilgili bir bilgi verilmemiştir. Everest'e tırmanma şeklinin takım ya da bireysel olduğuyula ilgili bir bilgi verilmemiştir. Himalayaların dünyanın en büyük sıra sağı olduğuna dair bir bilgi yoktur. Ülkemizden Everest'e tırmanışlar olduğu ifade edilmiştir.

Cevap: D

1. Gerçekte Ay'ın biçimi değişmez. Değişen, Ay'ın Güneş'ten aydınlanan bölümüdür. Geri kalan kısım karanlıkta kalır ve çok zor görülür ya da görülemez. Ay, Güneş'ten gelen ışınlarla aydınlanır. Bizim Ay'da gördüğümüz değişiklikler "evre" olarak adlandırılır. Ay'ın batıya bakan tarafında ince, parlak bir hilal görülür, bu hilal yavaş yavaş kalınlaşır. Ayın yarısı tümüyle aydınlanıncaya değin büyüme sürer. Sonra da aydınlık alanın büyümesi doğuya (şola) doğru devam eder. Sonunda Ay'ın Dünya'dan görülen yarım yüzü aydınlanır. Bu duruma "dolunay" denir. Ay'ın dolunay görüntüsünün batı tarafında bir gölge belirir. Gölge giderek büyür ve Ay'ın yarısını kaplar. Sonra da Ay'ın tamamı görünmez olana değin gölge büyümesini sürdürür. Ay'ın Dünya'ya bakan yüzü karanlık olunca yeni ay başlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Ay, hiç ışık almadığında Dünya'dan görülememektedir.
 B) Dolunay ayın tüm yüzeyinin görünür halidir.
 C) Ay'ın Güneş'e bakan tarafı her zaman aydınlıktır.
 D) Ay benzer gezegenlerden daha farklı bir yapıya sahiptir.

2. Bir sokakta toplamda yedi dükkân vardır. Dört dükkân bir tarafta, diğer üç dükkân diğer tarafta bulunmaktadır. Bunlar iki manav, iki züccaciye, bir bakkal, bir fırın, bir pastanedir. Manavlar ve pastane sokağın bir tarafındadır.

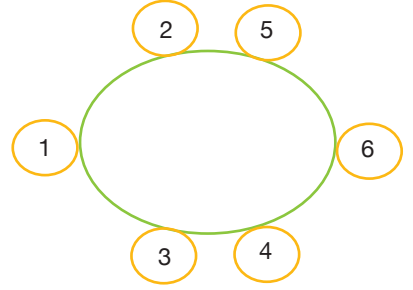
Buna göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerine göre kesinlikle sokağın farklı tarafındadır?

- A) Züccaciye
 B) Bakkal
 C) Manav
 D) Pastane

3.-4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Her soruyu birbirinden bağımsız olarak çözünüz.

Bir toplantıya katılan Kemal, Lemi , Nihan, Oya ve Recep'in oturma düzeni ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- Kemal, Oya'nın karşısında oturmaktadır.
- Nihan'ın yanında Recep oturmaktadır.
- Lemi, Kemal ile Nihan'ın ortasında oturmaktadır.
- Recep üç numaralı koltukta oturmaktadır.

3. **Verilen bilgilere göre Oya kaç numaralı koltukta oturmaktadır?**

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. **Verilen bilgilere göre hangi koltuk boş kalmaktadır?**

- A) 2 B) 4 C) 5 D) 6

5. **Hacivat:** Vay Karagöz'üm benim iki gözüm merhaba.

Karagöz: Hoş geldin suda pişmiş balkaba(tokat)

Hacivat: Aman Karagöz'üm beni gelir gelmez darb etmenizin sebebi mucibesî?

Karagöz: Bizim bekçinin ne poturu var ne de cübbesi.

Hacivat: Yazıklar olsun sana Karagöz. Adam olmamışsın, haşa huzurdan şu dünyaya eşek gelmişsin eşek gidiyorsun.

Karagöz: Ona yarabbi şükür.

Hacivat: Ne gibi?

Karagöz: Ya sen beygir gelmişsin de hergele gidiyorsun ya (tokat).

Hacivat: Ama Karagözüm ben senin gibi değilim ben nereye gitsem bana itibar ederler ayağa kalkarlar.

Karagöz: Bana da kalkarlar.

Hacivat: Senin nene ayağa kalkarlar? Cahilin birisin.

Karagöz: Halt etmişsin, ben reçeli de yerim güllacı da.

Hacivat: Öyle değil, yani ağzından çıkanı kulağın duymaz. Çünkü cahilin birisin okuyup yazmamışsın, mürekkep yalamamışsın.

Karagöz: Onu yaladım.

Hacivat: Nerde yaladın?

Karagöz: Geçen gün çeşme başına gittim orada bizim sakanın eşeği duruyordu imrendim suratını yaladım

Hacivat: Tu Allah iyiliğini versin!

Karagöz: Tükürme suratıma be!

Hacivat: Bak Karagöz'üm sen benim kırk yıllık arkadaşısın. Sana birkaç kelime öğreteyim de her nereye gidersen sana itibar etsinler...

Bu parçadan hareketle Karagöz ve Hacivat'ın kişilik özellikleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Hacivat	Karagöz
A)	Çok bilgili	Cahil
B)	Akıllı geçinen	Saf
C)	Çalışkan	Tembel
D)	Kaba	Nazik

6.-7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Her soruyu birbirinden bağımsız olarak çözünüz.

Bir televizyon kanalında haftanın beş günü K,L,M,N ve F dizileri gösterilmektedir. Bu dizelerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- L dizisi, M dizisinden önce, N dizisinden sonra gösterilmektedir.
- Salı ve pazar günü dizi gösterilmemektedir.
- En son F dizisi gösterilmektedir.
- K dizisi L dizisinden önce gösterilmektedir.

6. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) N dizisi pazartesi gösterilmektedir.
- B) K dizisi çarşamba günü gösterilmektedir.
- C) L dizisi perşembe günü gösterilmektedir.
- D) F dizisi cuma günü gösterilmektedir.

7. N dizisi, çarşamba günü gösteriliyorsa dizilerin gösterim sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) K – N – L – M – F
- B) K – N – M – L – F
- C) L – K – N – M – F
- D) L – K – M – N – F

8. Matematik, sayıları, şekilleri ve bunlar arasındaki ilişkileri belli düşünme yöntemi içinde inceleyen bilim dallarındandır. Öteki bilim dallarından farklı olarak matematikte deney yoktur. Her şey matematikçinin beyninin içinde olup biter. Ancak matematiksel terimler ne kadar soyut olsalar da doğadaki somut nesnelere anlatmak için kullanılırlar. Örneğin çevremizde dolaşan sayılar ya da geometrik şekiller göremeyiz ama bunlar, nesnelere nitelik ya da niceliklerini anlamamıza yararlar. Çevremizde dolaşan dört insan ya da çember şekilli oyuncaklar görebiliriz.

Bu parçadan çıkarılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Matematik soyut kavramlarla örülü bir bilimdir.
 B) Matematik soyut olduğu kadar hayatla da ilgilidir.
 C) Matematik diğer bilim dallarına temel oluşturur.
 D) Matematik nesnelere özelliklerini kavramamızı sağlar.

9. Fındık, fıstık, ceviz, badem ve kestane gibi kabuklu yemişler, mineral ve vitamin bakımından çok zengin besinler. Bu besinleri tüketmek, kalbimizi hastalıklardan ---- ve bağışıklık sistemimizi güçlendirmeye yarıyor. Bu besinlerin bir başka özelliği de, hem beynin daha iyi çalışmasını hem de daha iyi ---- sağlaması.

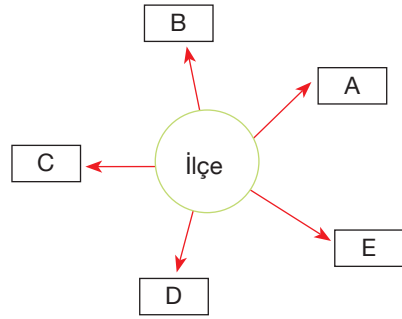
Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) korumaya -odaklanmamızı
 B) uzak tutmaya-beslenmesini
 C) muhafaza etmeye-dinlenmesini
 D) kaçınmasını-düşünmesini

10.-11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Her soruyu birbirinden bağımsız olarak çözünüz.

Aşağıdaki şekilde bir ilçe merkezi ve bu ilçe merkezine bağlı köyler ve bunları merkeze bağlayan aynı yollar gösterilmiştir.

- İlçe merkezinden her köye yol vardır.
- Her köyden komşu köye gidiş dönüş yolu vardır.
- İlçe merkezinden köylere tek taraflı ve çift taraflı ulaşım vardır.
- Şekilde gösterilen yollardan yalnız 2 tanesi çift yönlü, 3 tanesi tek yönlüdür.
- Şekildeki yollardan B ve E yolları çift yönlüdür.

10. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) A köyü iki farklı yoldan ilçe merkezine gelebilir.
 B) D köyü sadece E köyünden geçerek ilçeye ulaşır.
 C) C köyü sadece B köyünden geçerek ilçeye ulaşır.
 D) E köyünden B köyüne direkt ulaşım vardır.

11. Bu bilgilere göre A köyünden yola çıkan birinin ilçeye ulaşması için kat etmesi gereken en uzun yol güzergâhı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A – B – İlçe B) A – E – İlçe
 C) A – İlçe – B – C D) A – B – C – D – E – İlçe